

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра цифрових технологій фінансових операцій

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи з дисципліни
«ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ ТА ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»
для бакалаврів спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»,
галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
денної та заочної форм навчання

ЗАТВЕРДЖЕНО

Радою зі спеціальності
D2 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»,
галузі знань D «Бізнес, адміністрування та
право»
протокол № 1 від 30 січня 2025 р.

Одеса ОНТУ 2025

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Державні фінанси та фінанси підприємства» для бакалаврів спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» денної та заочної форм навчання / Укл. Ткачук Г.О., Євтушевська О.О. – Одеса: ОНТУ, 2025 - 21 с.

Укладачі: Ткачук Г.О., д.е.н, професор
Євтушевська О.О., к.е.н, доцент

Відповідальний за випуск завідувач кафедри цифрових технологій
фінансових операцій Г.О.Ткачук, д.е.н., професор

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Сучасні умови господарювання характеризуються рядом негативних факторів, зокрема: девальвацією національної валюти, пандемією Covid-19, веденням військових дій, політико-економічною кризою, які призупинили діяльність окремих суб'єктів господарювання. У таких умовах складно успішно функціонувати та забезпечувати стабільний розвиток. Як результат багато підприємств є збитковими та мають незадовільний фінансовий стан. Останній є основою забезпечення стійкого розвитку підприємства, залучення інвестицій та гарантією його життєдіяльності.

Згідно з навчальним планом, студенти ступеню «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» виконують курсову роботу з дисципліни «Державні фінанси та фінанси підприємства», яка розглядається як один з етапів підготовки до виконання кваліфікаційної роботи.

Метою курсової роботи є закріплення, поглиблення та систематизація одержаних в процесі навчання теоретичних знань та практичних навичок, оволодіння принципами і методологією наукових досліджень, вміння використовувати набуті знання у практиці фінансової та господарської діяльності, розвитку навиків дослідження конкретних фінансових проблем.

Написання курсової роботи допомагає формувати творче та аналітичне мислення здобувача вищої освіти, перевіряє навички збирання, систематизації, аналізу та інтерпретації використаних джерел, вміння формулювати висновки та пропозиції.

Успішне проведення наукового дослідження та написання курсових робіт залежить від чіткого дотримання основних вимог, що ставляться до них. Ці вимоги стосуються насамперед наукового рівня робіт, її змісту, структури, форми викладу матеріалу, а також їх оформлення.

Курсова робота за своєю сутністю є завершеним самостійним дослідженням здобувача вищої освіти за однією із важливих фінансових проблем підприємства. На підставі зробленої курсової роботи кафедра визначає рівень

підготовки здобувача вищої освіти, ступінь володіння ним теоретичних знань та вмінь використовувати набуті в процесі навчання знання для виконання фінансового аналізу певного підприємства, прийняття раціональних фінансово-управлінських рішень.

Метою курсової роботи є закріплення, поглиблення та систематизація одержаних в процесі навчання теоретичних знань та практичних навичок, оволодіння принципами і методологією наукових досліджень, вміння використовувати набуті знання у практиці фінансової та господарської діяльності, розвитку навиків дослідження конкретних фінансових проблем відповідно до обраної тематики.

Завданням курсової роботи є:

- планування роботи по підготовці курсової роботи, вивчення діючих нормативних актів, чинного законодавства, монографій, навчальних посібників та підручників, спеціальної періодичної літератури з питань фінансів підприємства;
- відпрацювання навичок та вмінь узагальнювати теоретичні матеріали;
- розвиток вміння чітко визначати загальні власні висновки, пропонувати рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення існуючої практики в галузі досліджуваної проблеми;
- закріплення навичок, якими оволодів здобувач вищої освіти в ході застосування системного та комплексного підходу, сучасної методології та методики здійснення досліджень, інструментарію та технологічних прийомів обґрунтування фінансово-економічних рішень підприємства.

Основні принципи виконання курсової роботи:

- ініціативність та добровільність у виборі здобувачем вищої освіти конкретної теми курсової роботи;
- обов'язковість виконання курсової роботи;
- самостійність у виконанні курсової роботи;
- індивідуальність консультування науковим керівником кожного здобувача вищої освіти по темі і змісту його курсової роботи;

– особиста відповідальність кожного здобувача вищої освіти за своєчасне і якісне виконання курсової роботи та додержання встановленого даними методичними вказівками регламенту її написання.

2. ВИБІР ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

У процесі вибору теми курсової роботи зі спеціальності доцільно керуватися такими мотивами, як: обізнаність щодо проблеми та її актуальності; наявність інформаційно-статистичної бази; можливість отримання практичних результатів; можливість продовження дослідження у подальших наукових роботах (наприклад, кваліфікаційній роботі).

Вибір теми курсової роботи зі спеціальності здійснюється із запропонованого переліку тем. Здобувач освіти має право запропонувати власну тему курсової роботи, обґрунтувавши доцільність її розробки, виходячи з її актуальності, відповідності фахові, зі своїх наукових інтересів та сучасного стану розвитку наукових досліджень.

Обрана тема погоджується з науковим керівником і затверджується. Змінити або коригувати тему можна з дозволу наукового керівника при достатньому обґрунтуванні здобувачем освіти доцільності таких дій.

Тематика курсових робіт

1. Фінансова політика держави та механізм її реалізації.
2. Фінансова політика України на сучасному етапі: стратегічні цілі та завдання тактики.
3. Бюджетна політика України: стан, проблеми, напрями вдосконалення.
4. Податкова політика України: основні проблеми та напрями вдосконалення.
5. Фінансовий механізм: сутність та методи впливу на процеси суспільного відтворення.
6. Роль фінансового механізму у реалізації фінансової політики.
7. Організація фінансового контролю в Україні.

8. Види, форми і методи фінансового контролю.
9. Становлення та розвиток податкової системи України.
10. Податки на споживання у регулюванні соціально-економічних процесів.
11. Загальнодержавні податки і збори, їх роль у формуванні доходів бюджету.
12. Місцеві податки і збори як складова системи оподаткування в Україні.
13. Оподаткування доходів громадян: зарубіжний досвід та вітчизняні реалії.
14. Державний бюджет та його роль у бюджетній системі України.
15. Бюджетне стимулювання економічного зростання.
16. Бюджет як інструмент реалізації соціальної політики держави.
17. Бюджетна система держави: засади побудови та ефективного функціонування.
18. Бюджетний процес в Україні: практика і проблематика.
19. Доходи Державного бюджету України: сутність, структура, напрями оптимізації.
20. Зарубіжний досвід формування доходів держави та можливості його впровадження у вітчизняну практику.
21. Податкові надходження у системі доходів Державного бюджету України.
22. Видатки Державного бюджету України на економічну діяльність.
23. Бюджетні видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення.
24. Бюджетний дефіцит: причини та соціально-економічні наслідки.
25. Державний кредит: передумови виникнення та напрями оптимізації.
26. Державний борг: структура та механізм формування.
27. Державний борг в Україні: специфіка управління та обслуговування в умовах воєнного стану.
28. Боргова політики України в умовах повномасштабної військової агресії.

29. Місцеві бюджети – фінансова основа органів місцевого самоврядування.

30. Роль місцевих бюджетів в економічному і соціальному розвитку територій.

31. Доходи місцевих бюджетів України.

32. Соціальна спрямованість видатків місцевих бюджетів.

33. Видатки місцевих бюджетів та напрями їх реструктуризації.

34. Соціальний захист населення та його фінансове забезпечення.

35. Соціальні позабюджетні фонди та їх призначення.

36. Державне пенсійне страхування в Україні.

37. Доходи і видатки Пенсійного фонду України.

38. Пенсійний фонд України як фінансовий інститут.

39. Вітчизняна практика і зарубіжний досвід пенсійного страхування.

40. Фінансові ресурси суб'єктів господарювання: джерела формування і напрями використання.

41. Державна підтримка розвитку малого і середнього бізнесу в Україні: фінансовий аспект.

42. Особливості фінансів бюджетних установ.

43. Фінансове забезпечення закладів освіти в Україні.

44. Зарубіжний досвід фінансового забезпечення освітніх послуг: переваги, недоліки, можливості використання.

45. Фінанси банківських установ.

46. Фінансові ресурси банку: склад, структура, специфіка формування.

47. Фінансова діяльність фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності.

48. Страховий ринок України: сучасні тенденції і перспективи розвитку.

49. Майнове страхування та його розвиток в Україні.

50. Страхування життя: сутність та перспективи розвитку в Україні.

51. Фінансовий ринок: сутність, структуризація, перспективи розвитку.

52. Фондова і валютна біржі: фінансові аспекти діяльності.

53. Фінансові посередники та їх роль у розвитку фінансового ринку України.
54. Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями.
55. Проблеми інтеграції України у світовий фінансовий простір.
56. Міжнародний Валютний Фонд: сутність, специфіка функціонування та роль в системі міжнародних фінансів.
57. Група Світового банку та її роль в системі міжнародних фінансів.
58. Особливості фінансової політики держави в умовах воєнного стану.
59. Функціонування публічних фінансів в умовах повномасштабної війни в Україні.
60. Особливості бюджетного процесу в умовах воєнного стану.
61. Фінансові технології та їх роль у розвитку фінансового ринку в Україні.
62. Розвиток фінансових технологій в умовах цифровізації національної економіки.
63. Сучасні тренди розвитку основних форм грошей в умовах цифрової економіки.
64. Особливості функціонування грошових систем в умовах цифрового розвитку національної економіки.
65. Банківське кредитування як джерело фінансового потенціалу суб'єктів господарювання.
66. Аналіз кредитного портфеля комерційних банків України в умовах сучасних викликів.
67. Вплив банківських кредитів на розвиток національної економіки України.
68. Вектори розвитку банківської системи України в умовах сучасних викликів.
69. Особливості розвитку ринку банківських послуг в Україні.
70. Забезпечення фінансової стабільності банків у контексті розвитку корпоративного управління.

71. Механізм забезпечення фінансової безпеки банківського сектору економіки України.

72. Напрями підвищення рівня фінансової безпеки банківського сектору економіки України.

73. Роль Національного банку України у забезпеченні фінансової стійкості банків.

74. Вектори забезпечення фінансової стійкості та надійності банків в Україні.

75. Аналіз впливу показників діяльності банківських установ на їх фінансову стійкість.

76. Тенденції валютного регулювання в Україні в умовах військового стану.

77. Аналіз діяльності банків України на ринку платіжних карток.

78. Роль банків у розвитку фінансово-промислових груп в Україні.

79. Аналіз сучасного стану ринку банківських депозитів в Україні.

80. Проблемні кредити банківських установ: світова практика та вітчизняні реалії.

81. Оптимізація грошових потоків на підприємстві: вітчизняний досвід і зарубіжна практика.

82. Фінансова стратегія управління капіталом підприємства.

83. Управління формуванням власного капіталу підприємства.

84. Управління формуванням позичкового капіталу підприємства.

85. Оцінка вартості капіталу підприємства: основні підходи.

86. Управління фінансовою діяльністю підприємства.

87. Напрями оптимізації структури капіталу підприємства.

88. Фінансова стратегія і тактика управління активами підприємства.

89. Напрями удосконалення управління дебіторською заборгованістю підприємства.

90. Доходи та витрати на підприємстві: політика управління.

91. Планування та управління формуванням прибутку підприємства.

92. Стратегія і тактика управління фінансовими ризиками підприємства.
93. Страхування та хеджування фінансових ризиків підприємства.
94. Інвестиційна діяльність підприємства та напрями її удосконалення.
95. Методи оцінки інвестиційних проєктів: практика застосування.
96. Оцінка фінансової стійкості підприємства.
97. Оцінювання рентабельності підприємства.
98. Оцінка ділової активності підприємства.
99. Антикризове фінансове управління на підприємстві.
100. Методи прогнозування банкрутства підприємств.

3. СКЛАД, ЗМІСТ І СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота з дисципліни «Державні фінанси та фінанси підприємства» повинна мати такий склад:

- Титульний аркуш;
- Завдання на курсову роботу;
- Зміст курсової роботи;
- Вступ;
- Основна частина (2-3 питання);
- Висновки та пропозиції;
- Список використаних джерел;
- Додатки (за необхідності).

Зразок «*Титульного аркуша*» та «*Завдання на курсову роботу*» наведені в додатках А та Б даних методичних вказівок.

«*Зміст курсової роботи*» оформлюють на окремому аркуші, наводячи назви всіх розділів і підрозділів курсової роботи та номери сторінок, з яких вони починаються.

«*Вступ*» (2-3 с.) до курсової роботи повинен містити:

- обґрунтування актуальності обраної теми;
- оцінювання сучасного стану проблеми, визначення вирішених та невирішених завдань, що існують у цій сфері;

- короткий аналіз досліджень провідних учених і фахівців у досліджуваній сфері;
- мету і завдання дослідження;
- об’єкт та предмет дослідження;
- методи дослідження, що використовувалися у процесі написання курсової роботи;
- відомості про інформаційно-фактологічну базу дослідження.

«Основна частина» (20-25 с.) курсової роботи передбачає дослідження теоретичних та проблемних аспектів обраної теми. Тому у цій частині доцільно викласти сучасні відомості та уявлення про об’єкт і предмет дослідження, які є необхідними та достатніми для вирішення завдань, поставлених у курсовій роботі. Викладаючи зміст роботи, здобувач освіти повинен показати вміння аналізувати й узагальнювати теоретичні та практичні матеріали. Обов’язковим елементом є посилання на використані джерела інформації.

Важливим елементом роботи є аналіз нормативно-правового поля. Також у ході дослідження необхідно проаналізувати статистичні дані, які стосуються досліджуваної проблеми, джерелом яких є статистичні щорічники, дані офіційних сайтів тощо. Цифровий матеріал має бути поданий у вигляді таблиць і рисунків (схем, діаграм, графіків), які є логічним продовженням викладених теоретичних положень. Кожна таблиця та рисунок мають супроводжуватися аналізом змісту та посиланням на джерело інформації. Одна з головних вимог до графічного і табличного матеріалу – наочність. Заголовки (назви) таблиць, схем, графіків, діаграм мають відображати основний зміст матеріалу та період дослідження.

Перше питання курсової роботи має теоретичний характер, тут наводять погляди провідних вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів щодо сутності досліджуваних категорій, понять, явищ і подій; розглядають історичні аспекти еволюції фінансових відносин у досліджуваній сфері; відображають нормативно-правове забезпечення проблеми.

Друге питання курсової роботи має аналітико-дослідницький характер.

Забезпечуючи логічну послідовність дослідження, він повинен поєднати викладені теоретичні засади та вміння використовувати обрані методи дослідження для аналізу та оцінки статистичних даних. У цьому питанні розкривається сучасний стан предмета вивчення при обраному об'єкті дослідження; здійснюється аналіз фінансово-економічних показників, що характеризують стан та тенденції розвитку напряму дослідження; проводиться кількісна та якісна оцінка факторів, що зумовили динаміку окремих показників в об'єкті дослідження. Важливе значення має підбір і опрацювання фактичних та статистичних даних. Показники необхідно обирати не менше, ніж за останні три роки, аналізувати їх, зіставляти, узагальнювати, групувати у таблиці. Таблиці повинні бути не громіздкими, а зручними та зрозумілими для огляду й аналізу. Разом з таблицями пропонується використовувати графіки, діаграми та схеми, що дасть змогу наочно ілюструвати процеси та закономірності, які розглядаються в роботі. Формуючи таблиці і діаграми, слід продемонструвати набуті навички застосування різноманітних методів аналізу, порівняння, виявлення позитивних і негативних тенденцій, вміння оцінювати ефекти та ризики тощо. Цифрові матеріали повинні бути пов'язані із відповідними коментарями автора. В оформленні таблиць, рисунків, іншого ілюстративного матеріалу, додатків потрібно дотримуватися установлених стандартних вимог.

У *третьому питанні* обґрунтовують рекомендації, пропозиції щодо удосконалення предмета дослідження, його інформаційного, методичного та організаційного забезпечення із врахуванням результатів аналізу, здійсненого у другому питанні курсової роботи зі спеціальності. Цей пункт може містити дослідження зарубіжного досвіду та можливостей його впровадження в Україні. Зміст питань відповідних пунктів курсової роботи зі спеціальності має відповідати їх назві. Теоретичні положення слід пов'язувати з практичним станом досліджуваного питання. Наприкінці кожного питання стисло (2- 3 речення) формуються висновки.

«Висновки та пропозиції» (3...4 с.) є окремим елементом курсової роботи, що відображає стислий виклад результатів проведеного дослідження. У висновках коротко наводяться найбільш важливі положення, які містять обґрунтовані, чіткі, лаконічні формулювання вирішеної проблеми; узагальнюються результати аналізу об'єкта дослідження за визначеним напрямом дослідження; подаються пропозиції щодо удосконалення досліджуваного напрямку діяльності. Пропозиції мають бути спрямовані як на вирішення окремих теоретичних питань, так і проблем практичного характеру. Формуючи пропозиції, необхідно визначити їхню конкретну доцільність на даний час або у майбутньому, звертаючи увагу на наслідки економічного, екологічного й соціального характеру. Рекомендації можуть бути розроблені студентом як самостійно на підставі практичного досвіду, так і шляхом узагальнення пропозицій, що містяться у літературних джерелах.

«Додатки» до курсової роботи містять матеріал, який не може бути послідовно розміщений в основній частині роботи через великий обсяг.

4. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Текстову частину курсової роботи виконують з одного боку аркушів білого паперу формату А4 розміром 210х297 мм., дотримуючись таких полів: верхнє, ліве та нижнє – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм.

Обсяг текстової частини курсової роботи повинен становити **35...40** сторінок **рукописного** тексту.

При цьому необхідно дотримуватись рівномірної щільності, контрастності та чіткості зображення.

При рукописному оформленні курсової роботи можна використовувати чорнило або пасту синього, фіолетового та чорного кольору.

При виконанні курсової роботи за допомогою комп'ютерної техніки текстову частину виконують шрифтом 14, Times New Roman з використанням полуторного міжрядкового інтервалу.

Сторінки курсової роботи слід нумерувати арабськими цифрами наскрізь

через увесь текст, проставляючи їх в правому верхньому або нижньому кутку аркуша паперу. Титульний аркуш входить в загальну нумерацію роботи, але номер на ньому не проставляють.

Розділи, підрозділи, пункти та підпункти повинні мати заголовки (назви), які слід писати з абзацного відступу з великої букви без переносу слів та без крапки наприкінці. Їх нумерують *арабськими цифрами*: розділи нумерують в межах викладення сутності роботи числами 1, 2, 3, тощо; підрозділи нумерують в межах розділу числами, які містять номер розділу та порядковий номер підрозділу через крапку; пункти нумерують в межах підрозділу числами, які містять номер розділу, номер підрозділу і номер пункту через крапки; підпункти нумерують в межах пункту числами, які містять номер розділу, номер підрозділу, номер пункту та номер підпункту через крапки.

Якщо в тексті є формули і до них є посилання в тексті, їх слід нумерувати арабськими числами в дужках праворуч від формули.

Числовий матеріал, як правило, оформляють у вигляді таблиць. Над лівим верхнім кутом табл. пишуть слово “*Таблиця 1 – Назва табл.*” з великої літери і проставляють її порядковий номер арабським числом шляхом наскрізної нумерації по тексту курсової роботи або шляхом відокремленої нумерації за розділами курсової роботи (в такому разі номер табл. матиме номер розділу і номер табл. в ньому через крапку; номер першої табл. в кожному розділі буде позначено числом 1). В цьому ж рядку розміщують заголовок (назву) табл. без переносу слів і без крапки наприкінці. Таблицю розміщують після першого нагадування про неї в тексті на тій же сторінці або на наступній. При перенесенні табл. на наступну сторінку шапку табл. повторюють, а над нею пишуть “*Продовження табл. ____*” або “*Закінчення табл.*”

Перелік літературних джерел, використаних при написанні роботи, наводиться у списку використаних джерел. Список використаних джерел може містити орієнтовно 20–25 найменувань. Відомості про літературні джерела розміщують в алфавітному порядку мовою оригіналу. Опис використаних джерел необхідно складати відповідно до вимог державних стандартів опису

літературних джерел (з урахуванням нормативних положень ДСТУ 8302:2015).
Приклад оформлення списку наведено в додатку В.

Додатки до текстової частини курсової роботи розміщують в порядку нагадування про них у тексті, кожний з нової сторінки. Кожний додаток повинен мати заголовок (назву), над яким посередині верхнього рядка аркуша пишуть слово «Додаток _» з великою буквою поруч, що його позначає (нумерує). Додатки позначають послідовно великими буквами українського алфавіту, крім букв Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Заголовок (назву) додатка пишуть посередині наступного рядка аркуша без переносу слів і без крапки наприкінці. Додатки повинні мати наскрізну нумерацію сторінок з усією курсовою роботою.

5. ДООПРАЦЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА ЇЇ ЗАХИСТ

Готову, оформлену за всіма правилами курсову роботу студент подає керівникові для перевірки. Отримавши роботу після її перевірки керівником, студент уважно вивчає помилки.

Виправлення помилок у тексті роботи не допускається, їх виправлення слід оформити на окремих аркушах паперу й додати до курсової роботи разом з необхідними доповненнями.

Захист курсової роботи проводиться перед комісією у складі двох викладачів кафедри та керівника роботи.

Захист курсової роботи передбачає коротку доповідь студента (5-7 хвилин) та відповіді на запитання викладачів. В процесі захисту студент повинен показати свої знання з конкретних питань та вміння їх використати.

Загальна оцінка курсової роботи здійснюється у відповідності до «Положення про рейтингову систему оцінки знань студента».

Додаток А
Зразок титульного аркуша

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра цифрових технологій фінансових операцій

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни
«ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ ТА ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»

на тему:

Виконавець _____ **студент(ка)** _____
(підпис) *(прізвище та ініціали)*

групи _____ **спеціальності** _____

Керівник _____
(підпис) *(посада, вчене звання, прізвище та ініціали)*

Одеса ОНТУ 20 _____

Додаток Б
Зразок завдання

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут Економіки, управління і бізнесу ім.Г.Е.Вейнштейна
Кафедра цифрових технологій фінансових операцій
Дисципліна Державні фінанси та фінанси підприємства
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Курс 2(Б) Група _____ Семестр 2

ЗАВДАННЯ
на курсову роботу студентів

(прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи _____
2. Строк здачі студентом закінченої роботи “__” _____ 20__ року
3. Вихідні дані до роботи: літературні джерела за останні 5 років; офіційні сайти Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України, Державної податкової служби України, Національного банку України, Державної служби статистики України, Пенсійного фонду України, Державної служби зайнятості, Євростату, Організації з безпеки і співробітництва в Європі тощо.
4. Зміст роботи (перелік питань, які підлягають розробці)
Вступ
Основна частина
Висновки та пропозиції
Список використаних джерел
5. Дата видачі завдання “__” _____ 20__ року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ / №	Назва етапів курсової роботи	Строк виконання етапів роботи	Приміт ки
1.	Ознайомлення з тематикою, отримання завдання		
2.	Підбір та опрацювання літератури		
3.	Складання та затвердження плану		
4.	Написання курсової роботи		
5.	Висновки до курсової роботи та її оформлення		
6.	Захист курсової роботи		

Студент _____
(підпис)

Керівник _____
(підпис)

Додаток В

Приклади оформлення списку використаних джерел відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

В Україні 1 липня 2016 р. набув чинності ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання», який установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання і розміщення у документах.

Зразки оформлення різних категорій джерел та інформаційних ресурсів, використаних при написанні роботи наведено нижче.

Джерело інформації	Приклад оформлення списку використаних джерел
1	2
Книги: один автор	1. Тулай О. І. Державні фінанси і сталий людський розвиток: концептуальні домінанти та діалектична єдність : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 416 с.
два автори	1. Петришина М. О., Петришин О. А. Міжнародно-правові стандарти у сфері місцевого самоврядування: наук. доп. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. будва та місц. самоврядування. Харків : Право, 2016. 44 с. (Серія "Наукові доповіді"). 2. Сидор І. П., Коваль С. Л. Фінансова політика : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 122 с.
три автори	1. Лободіна З. М., Сидор І. П., Дем'янюк А. В. Бюджетна система у таблицях і схемах : навч. посіб. для студ. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Тернопіль : ФОП Осадца Ю.В., 2017. 278 с
Чотири і більше авторів	1. Формування фінансового механізму сталого розвитку України: монографія. / за ред. О. П. Кириленко та О. І. Тулай. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 414 с. 2. Шемаєва Л.Г., Юрків Н.Я., Гладких Д.М., Лондар Л.П., Касперович Ю.В. Безпековий вимір фінансової політики забезпечення економічного зростання в Україні : анал. доп./ за заг. ред. Я.А. Жаліла. Київ : НІСД, 2018. 132 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні: навч. посібн. / Гупаловська М. Б., Коваль С. Л., Русін В. М., Сидор І. П., Шулюк Б. С.; за ред. : В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. 214 с. 2. Соціальне страхування : підруч. / Кириленко О. П., Толуб'як В. С., Русін В. М. та ін.; за ред. О. П. Кириленко, В. С. Толуб'яка. Тернопіль : ТНЕУ : Економічна думка, 2016. 353 с. 3. Напрями формування податкової політики України в контексті фіскальної децентралізації та розширення бази оподаткування: монографія / за ред. : А. І. Крисоватого, О. М. Десятнюк. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 182 с.
Багатотомні видання	1. Фінансово-економічна грамотність: підруч.: за ред.: О. Б. Жихор, О. В. Димченко. у 2-х частинах. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2017. Частина 1: Основи національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України. 1024 с.

Продовження додатку В

1	2
Автореферати дисертацій	1. Шевчук А. М. Економічний капітал банків в управлінні системними ризиками: автореф. дис. ...канд. екон. наук : 08.00.08 / Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль, 2017. 20 с.
Дисертації	1. Тулай О. І. Державні фінанси у забезпеченні сталого людського розвитку : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.08 / Терноп. нац. екон. ун-т Тернопіль, 2016. 500 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : Законодавство України з останніми змінами 2019. Київ : Видавництво Право, 2019. 75 с. 2. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08 липня 2010 року № 2456-IV. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 50–51. ст.572. 3. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 44–45. № 46–47. № 48. ст.552. 4. Податковий кодекс України : Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13–14. № 15–16. № 17. ст. 112. 5. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 23 листопада 2017 року № 2629-VIII. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-18 (дата звернення: 15.12.2017). 5. Про утворення міжвідомчої робочої групи з питань реформування системи органів, що реалізують державну податкову та митну політику : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 року № 1202. Офіційний вісник України. 2018. № 12. С. 530–543. 6. Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019. Урядовий кур'єр. 2019. 2 жовтня (№ 188). С. 12.
Частина видання: Книги	1. Сидор І. П. Бюджетна децентралізація в контексті наповнення місцевих бюджетів. Формування фінансового механізму сталого розвитку України: монографія. / за ред. : О.П. Кириленко та О. І. Тулай. Тернопіль, 2017. С. 78–88 с. 2. Дерлиця А. Ю. Характеристика бюджетного процесу в Україні. Бюджетна система : підручник / за ред. : С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. С. 151–156.
Частина видання: матеріали конференцій (тези, доповіді)	1. Тулай О. І. Фінансові домінанти сталого людського розвитку. Актуальні проблеми економіки 2014 : матеріали VIII Міжнар. наук.- практ. конф. (м. Київ, 12 груд. 2014 р.) / за наук. ред. М. М. Єрмошенка. Київ : Нац. акад. управл., 2014. С. 97–101. 2. Круп'як І. Проблеми фінансового забезпечення сталого розвитку економіки держави. Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір : зб. матер. III міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 10 верес. 2018 р. Тернопіль, 2018. С. 111–113.
Довідкові видання	1. Кучеренко І. М. Право державної власності. Великий енциклопедичний юридичний словник / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673. 2. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. Фінанси. Фінансовий словник. Львів, 1997. С. 466.
Періодичні видання (журнали, газети)	1. Тулай О. І. Проблеми та перспективи державного фінансування системи охорони здоров'я в Україні. Фінанси України. 2016. № 4 (245). С. 84–99. 2. Тулай О. І., Гумовська І. М. Сталий людський розвиток: генезис та сучасне бачення в контексті фінансової науки. Журнал європейської економіки. 2015. Т. 14, № 2. С. 149–165.

Закінчення додатку В

1	2
Електронні ресурси	1. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 1 травня 1997 року № 280/97-ВР. Дата оновлення: 31.10.2019.URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80(дата звернення: 15.07.2018). 2. Річний звіт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг про стан і розвиток страхового ринку України в 2018 році : URL : http://nfp.gov.ua/files/DepFinMon/zv%202018.pdf (дата звернення 20.07.2018). 46 3. Махмудов Х. З., Даценко В. В. Напрями вдосконалення пенсійного страхування як елемента фінансової системи держави. URL : http://dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/5947/1/10_30_42.pdf. (дата звернення 10.07.2018). 4. Халецька К. Як розрахувати свою пенсію за новою формулою? Громадське радіо. URL : https://hromadskeradio.org/programs/hromadskahvylya/yak-rozrahuvaty-svoyu-pensiy-formuloyu (дата звернення 25.07.2018).

ЗМІСТ

	С.
1. Загальні положення	3
2. Вибір теми курсової роботи	5
3. Склад, зміст і структура курсової роботи	10
4. Порядок оформлення курсової роботи	13
5. Доопрацювання курсової роботи та її захист	15
Додаток А – Зразок титульного аркуша	16
Додаток Б – Зразок завдання на курсову роботу	17
Додаток В – Приклади оформлення списку використаних джерел відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.....	18
Зміст.....	21